

BAKTERIJSKE OKUŽBE SPODNJIH DIHAL

Streptococcus pneumoniae

ali

pnevmokok

- Povzročča : pljučnico, pljučni absces, vnetje srednjega ušesa, sinusov, možganskih open in sepsa.
- Šoloobvezni otroci imajo pogosto pnevmokoke naseljene na sluznici zgornjih dihal, odrasli jih imajo naseljene na sluznici nosnožrelnega prostora.
- Iz zg. dihal pnevmokoki prodrejo v sp. dihala zaradi zmanjšane imunske odpornosti, predvsem pri starejših.
- Virulentni sevi pnevmokokov imajo kapsulo.

- Če vstopijo inkapsulirani sevi v alveole občutljivega gostitelja, se hitro namnožijo, nastane vnetje, pri katerem se zlivajo plazma in fagociti v pljučne mešičke, s tem nastopi oteženo dihanje in obilen sputum.
- Vnetje zajame živčne končiče, zato bolečina, vnetje se širi v plevro.
- Pnevmonok lahko vdre v obnosne votline, srednje uho, možganske opne ali kri.
- Zbiranje tekočine v pljučih preiskujemo rentgenoskopsko, pnevmokok dokazujemo mikroskopsko.

HAEMOPHILUS INFLUENZAE B

- Povzročča: epiglotitis, vnetje sapnika, sapnic, pljučnico, vnetje srednjega ušesa, očesne veznice, meningitis in sepso.
- Prebiva v žrelu in nosnožrelnem prostoru in se širi s kapljicami aerosola in izločki.
- Najbolj so ogroženi otroci od 2. do 4. leta.
- Je po Gramu negativen bacil, ki ima lahko kapsulo, HIB cepimo.

BORDETELLA PERTUSSIS

- Povzročča: oslovski kašelj ali pertusis, to je vnetje sapnika in sapnic z značilnimi napadi hudega kašlja.
- Iz dihal bolnika se širi z aerosolom in kapljicami.
- Ogroža otroke, nekoč velika smrtnost dojenčkov.
- Preprečujemo ga s cepljenjem.

- *Bordetella pertussis* je po Gramu negativen, aeroben kokobacil, širi se kapljično.
- B.p. se utrdi v sluznici sapnika in sapnic ter povzroča vnetje, bacil izloča trahealni citotoksin, ki uniči miocite, zaradi tega nastajajo hudi napadi kašlja, ker želi telo odstraniti povečane količine sluzi, nastale zaradi vnetja.
- Za dokaz odvezamemo transnazalni bris nosnožrelnega prostora.

LEGIONELLA PNEUMOPHILA

- Povzročča: pljučnico in influenci podobna vnetja dihal, predvsem pri manj odpornih osebah.
- Človek se okuži z aerosoli iz vodovodnih in prezračevalnih naprav ter vlažilcev zraka (legionele niso občutljive na običajne koncentracije klorovih pripravkov s katerimi razkužujemo vodo).

- Za rast so najbolj ugodne cevi in kotli, kjer voda stoji oz. je ne uporabljamo, v bolnišnicah in hotelih.
- Vodo segrevamo vsaj na 65 stopinj Celzija.

MYCOBACTERIUM TUBERCULOSIS

- Povzročča tuberkulozo, ki ima naslednje znake: vročina, hujšanje, kašelj, izmeček, ter traja več mesecev ali let. Bolezen se lahko razširi na kosti, meninge, v ledvice...
- Okužimo se z vdihovanjem bacilov iz kapljic, od oseb ki kašljajo in imajo odprto tuberkulozo. To pomeni, da je zaradi uničenega pljučnega tkiva nastala neposredna povezava vnetne votline s sapnicami in sapnikom.

- V vnetem tkivu se tvorijo vozlički, v katerih tkivo kasneje razpada.
- Tuberkuloza je kužna in se prenaša v družini oz. kjer so ljudje v tesnem stiku dalj časa (če vam bolnik kašlja v obraz ali pa prek stika s slino ali sputumom bolnika).
- Kot zaščita delno pripomore cepljenje (besežiranje), tuberkulinske teste izvajajo pri odkrivanju bolezni.
- Z govejo tuberkulozo se okužimo s pitjem nepasteriziranega mleka krav s tuberkulozo vimena.

- M. t. je bacil z debelo plastjo voskov in lipidov v celični steni (barvanje po Ziehl-Neelsen) in je acidorezistenten.
- Bacil je odporen proti sušenju, uničuje ga sončna svetloba in UV ter segrevanje.
- Prvi stik z bacilom mine brez bolezenskih znamenj. Fagociti bacile fagocitirajo, vnetje se pomiri, bacili pa se utrdijo v regionalnih bezgavkah, te se vnamejo in sirasto razkrajajo.

- Pri ponovni okužbi od zunaj ali če ostanejo bacili po prvotni okužbi v fagocitih in se reaktivirajo, ko obramba oslabi, se razvije aktivna tuberkuloza.
- V tkivih, kjer se bacili razmnožujejo nastajajo zatrdline ali tuberkli, ti se združujejo in tkivo v njih zaradi okvare celic propade. Tako nastajajo kaverne.

MYCOBACTERIUM LEPRAE

- Povzročča gobavost ali lepro.
- To je nastajanje sprememb na koži, sluznici nosu ter okvara živčevja.
- Za okužbo je potreben dolgotrajen tesen stik z bolnikom in oslabil imunski sistem.
- Bolezen se začne v nosu.